

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1988

BRNO 1991

Archäologische Rettungsgrabung der kleinen mittelalterlichen Befestigung Štandl /Bez. Frýdek-Místek/. Am Kataster der Gemeinde Staříč, unweit von Frýdek-Místek, verlief die erste Phase der archäologischen Rettungsgrabung auf der ziemlich beschädigten mittelalterlichen Fortifikation genannt Štandl.

Die Grabung erfasste eine mittelalterliche Kulturschicht und drei Objekte, die Befunde können in den Verlauf der 2. Hälfte des 13. Jahrhunderts datiert werden. Unter der mittelalterlichen Schicht, aber auch in ihr, registrierten wir vereinzelt Keramikfragmente und Spaltindustrie, offensichtlich aus der Urnenfelderzeit.

ARCHAOLOGISCHE FESTSTELLUNGEN AM KATASTER DER GEMEINDE BUKOVICE

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

/Bez. Šumperk/

Am Kataster der Gemeinde Bukovice bei Velké Losiny wurden im Raume des sog. Medvědí Baches, in einer verhältnismässig ziemlichen Seehöhe /um 600 m/, dank Herrn J. Dostál aus Šumperk, Überreste einer mittelalterlichen Besiedlung /Teil eines Hauses/ einschliesslich der Flurwüstungen gefunden. Vermutlich handelt es sich um ein Kolonisationsdorf unbekanntes Namens, das sich entlang der beiden Bachufer befand. Die älteste Keramik kann in den Verlauf der zweiten Hälfte des 13. Jahrhunderts gelangt werden.

STŘEDOVĚKÁ ZANIKLÁ OSADA VOJŠICE U HRUBÉ VRBKY /okr. Hodonín/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Na základě upozornění M. Ševečka z Kuželova jsme společně s Fr. Janečkou z Korytné navštívili polní trať "Vojšice" /Hosák - Šrámek 1980, 735; Nekuda - Unger 1981, 315/ v katastru obce Hrubá Vrbka. Z materiálu, který jsme získali, i ze sběrů M. Ševečka /zlomky keramiky, železné předměty/ vyplynulo, že se zde nacházela ve 12. až 14. stol. osada zřejmě téhož jména, jakou dnes nese polní trať. Na základě koncentrace nálezů lze usuzovat o rozmístění jednotlivých usedlostí. Překvapující je nález starších keramických zlomků, které můžeme bezpečně připsat kultuře lidu s kancelovanou keramikou a do období římského impéria. Pravděpodobně zde bylo i osídlení lidu kultury s moravskou malovanou keramikou.

Lokalita se nachází záp. od Hrubé Vrbky a sz. od Malé Vrbky, odkud je na lokalitu přístup. Umístěna je v údolí mezi kótami 439 - Dubáň - Výzkum a 340 /resp. 400/ - Vrchy na pravobřežní terase bezejmenného potoka, vlevajícím se ze záp. strany do Kuželovského potoka. Naleziště rozděljuje polní cesta, vedoucí z Malé Vrbky do Hroznové Lhoty, na dvě části. Záp. od ní se nacházejí pouze zlomky středověké keramiky. Na východ od ní, a to až ve vzdálenosti 100 - 150 m, jsme získali vedle středověkých střepů i pravěké.

L i t e r a t u r a :

Hosák, L. - Šrámek, R. 1980: Místní jména na Moravě a ve Slezsku II. M-Ž, Praha.
Nekuda, V. - Unger, J. 1981: Hrádky a tvrze na Moravě. Brno.

Die mittelalterliche Ortswüstung Vojšice bei Hrubá Vrbka /Bez. Hodonín/. Auf den Hinweis von M. Ševeček aus Kuželov präzisierten wir gemeinsam mit Fr. Janečka die Lage der Ortswüstung Vojšice, die sich an die Feste desselben Namens knüpft. Ausser Material aus dem 12. bis 14. Jahrhundert gewannen wir auf der Lokalität auch Keramikbruchstücke der Badener Kultur und aus der Zeit des römischen Imperiums.

STŘEDOVĚKÁ KOMUNIKACE U STŘÍTEŽE /okr. Přerov/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Na základě sdělení posluchačky historie PU v Olomouci I. Knichalové z Jindřichova jsem provedl terénní průzkum části středověké, dnes již nepoužívané komunikace v katastru obce Střítež.

Lokalita se nachází na západ od sev. okraje obce v místech soutoku obou pramenů říčky Ludiny a křižovatky lesních cest Střítež - Partutovice a Jindřichov - Partutovice. Komunikace je ca 110 - 120 cm široká a je vybudovaná v podobě teras z volně položených kamenů. Pomocí teras a serpentín stoupá prudkým svahem na náhorní plató, na němž zdánlivě končí. Vše nasvědčuje tomu, že je součástí spojnice, která vedla jižním směrem k zaniklému hradu Pucharu. Obdobné komunikace zjistili P. Kouřil a J. Dostál v důlních oblastech Jeseníků.

Mittelalterliche Kommunikation bei Střítež / Bez. Přerov /. Westlich der Gemeinde Střítež / Bez. Přerov / stellte ich am steilen Hang, der das rechte Ufer des Flüsschens Ludina säumt, eine mittelalterliche Kommunikation fest. Der 110 - 120 cm breite Weg führte auf künstlichen aus lose gelegten Steinen erbauten Terrassen und mit Hilfe von 6 Serpentin bewältigte er den heute dicht bewaldeten Hang.

ZÁCHRANNÉ VÝZKUMY V BRNĚ V ROCE 1988 /okr. Brno - město/

Rudolf Procházka, AÚ ČSAV Brno

/Obr. 34, 35/

1. Orli /Minoritská ul. 1 - minoritský klášter.

Podstatnou část r. 1988 pokračoval záchranný výzkum v záp. a již. traktu souběžně se snížením terénu dodavatelem na úroveň ca 2 m pod současným povrchem. Pod podlahou a slabou vrstvou navážky se nacházela poměrně dobře zachovaná středověká nálezková situace s četnými zahloubenými objekty a vrstvy z 13. až poč. 14. stol. V sev. části záp. traktu se nacházel mimořádně rozsáhlý objekt č. 17, tvořený soustavou jam, který pokračoval i do příslušného ramene křížové chodby. V jedné prohlubni tohoto komplexu byl odkryt kostrový hrob. Jeho uložení předcházelo soustavnému pohřbívání, které probíhalo v ambitu a dokonce v menší míře i v sev. části přilehlé místnosti pravděpodobně až po vybudování kamenného kláštera. Zdi byly zapuštěny do zásypů zahloubených objektů, jež místy ještě porušovaly novověké cihlové sklípky. Dále jižněji byla částečně odkryta studna s kamennou vyzdívkou, porušující pozemnicí ze 13. stol. Původně stála v rohu, vymezeném gotickou příčkou a přilehlou zdí ambitu. V místnosti XIII, již ve středním traktu, byla prozkoumána část suterénu hrázdného domu, dle s mohutným mazanicovým závalem. Jižně od zatím nezkoumané chodby, dělící obě kvadratury, byl odkryt značně rozsáhlý, nerovnoměrně zahloubený objekt se čtyřmi hliněnými pecemi. Porušovaly ho dvě masívní kamenné příčky gotické fáze kláštera, zrušené při barokní přestavbě. V sousední místnosti VI, v severní části místnosti VII a přilehlé chodbě se podařilo zachytit souvrství ze 13. stol. s četnými kulovými jánkami a ohništi v různých úrovních. V sev. části místnosti VI se zjistil patrně zásobní objekt čtvercovitého půdorysu, dva další, kruhové, byly odkryty na vých. okraji místnosti VII a XXIV c, f. Podstatnou část místností VII, VIII a IX zaujímal další zahloubený objekt, nejspíše suterén nadzemní stavby. Do jeho zásypu a podloží byla zřejmě ještě na sklonku 13. stol. zapuštěna velká, cihlami vyzdčená vápenka do hloubky 4,8 m pod dnešním povrchem. Po jejím zániku ještě v 1. polovině 14. stol. zde vznikl cihlový objekt, který lze interpretovat jako další toplovzdušné topení. V místnosti VII byly zjištěny dvě paralelní, těsně vedle sebe probíhající kamenné příčky, další procházela místností VIII a IX. Na dvorku malé kvadratury byl dokončen odkryv jámky z 2. poloviny 13. stol., hluboké 11 m od dnešního povrchu.

2. Česká č. 8.

Při výkopu nového sklepa v přední části domu na nároží České a Jakubské ul. byl zachycen starší suterén o hloubce 3,3 m. Byl vyplněn závalem s velmi bohatými nálezy keramiky a kovových předmětů, datovatelných i vzhledem k nalezené drobné minci Vladislava II. na přelom 15. a 16. stol.

3. Dominikánská č. 9.

Sondážními výkopy pracovníků Ingstavu Brno byly na nádvoří domu pánů z Kunštátu porušeny zbytky vrstev z 13. - 14. stol. a jámka s nálezy z 15. stol.

4. Nám. 25. února č. 9.

Pokračovalo sledování zemních prací v areálu staveniště divadla Na provázku, přičemž byly

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1988
BRNO 1991

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, Koliště 17/19
Odpovědný redaktor : Dr. J. Tejral
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : L. Trávníčková
Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské základny pracovišť ČSAV
v Brně,
technický redaktor J. Keprt
Evidenční číslo : ÚVTEL - 73332
Náklad : 450 kusů - neprodejné
Vydáno jako rukopis